

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 03.100.30; 17.160 **Listopad 2013**

Monitorování stavu a diagnostika strojů - Požadavky na kvalifikaci a posuzování pracovníků - Část 5: Laboratorní technik/analytik pro maziva

ČSN
ISO 18436-5
01 1445

Condition monitoring and diagnostics of machines – Requirements for qualification and assessment of personnel –

Part 5: Lubricant laboratory technician/analyst

Surveillance et diagnostic d'état des machines – Exigences relatives a la qualification et a l'évaluation du personnel –

Partie 5: Technicien/analyste de laboratoire d'analyse de lubrifiants

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 18436-5:2012. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO 18436-5:2012. It was translated by the Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Národní předmluva

Informace o citovaných dokumentech

ISO 1523 zavedena v ČSN EN ISO 1523 (65 6017) Stanovení bodu vzplanutí – Rovnovážná metoda v uzavřeném kelímku

ISO 2592 zavedena v ČSN EN ISO 2592 (65 6212) Stanovení bodu vzplanutí a bodu hoření – Metoda otevřeného kelímku podle Clevelanda

ISO 2719 zavedena v ČSN EN ISO 2719 (65 6064) Stanovení bodu vzplanutí v uzavřeném kelímku podle Penskyho-Martense

ISO 2909 zavedena v ČSN ISO 2909 (65 6218) Ropné výrobky – Výpočet viskozitního indexu z kinematičké viskozity

ISO 3104 zavedena v ČSN EN ISO 3104 (65 6216) Ropné výrobky – Průhledné a neprůhledné kapaliny – Stanovení kinematičké viskozity a výpočet dynamické viskozity

ISO 3679 zavedena v ČSN EN ISO 3679 (65 6018) Stanovení bodu vzplanutí – Rychlá rovnovážná metoda v uzavřeném kelímku

ISO 3733 nezavedena

ISO 3771 zavedena v ČSN ISO 3771 (65 6069) Ropné výrobky – Stanovení čísla celkové alkality – Potenciometrická titrace kyselinou chloristou

ISO 4406 zavedena v ČSN ISO 4406 (65 6206) Hydraulické kapaliny – Kapaliny – Metoda kódování úrovně znečištění pevnými částicemi

ISO 6247 zavedena v ČSN ISO 6247 (65 6238) Ropné výrobky – Stanovení pěnovosti mazacích olejů

ISO 6614 zavedena v ČSN ISO 6614 (65 6229) Ropné výrobky – Stanovení schopnosti ropných a syntetických olejů oddělovat vodu (deemulgační schopnost)

ISO 6618 zavedena v ČSN ISO 6618 (65 6070) Ropné výrobky a maziva – Stanovení čísla kyselosti a čísla alkality – Metoda titrace na barevný indikátor

ISO 6619 zavedena v ČSN ISO 6619 (65 6214) Ropné výrobky a maziva – Stanovení neutralizačního čísla potenciometrickou titrací

ISO 9120 zavedena v ČSN ISO 9120 (65 6260) Ropa a ropné výrobky – Stanovení odlučivosti vzduchu turbinových a dalších olejů – Metoda skleněného impingeru

ISO 10337 nezavedena

ISO 11171 nezavedena

ISO 11500 nezavedena

ISO 12937 zavedena v ČSN EN ISO 12937 (65 6059) Ropné výrobky – Stanovení vody – Coulometrická titrační metoda podle Karl Fischera

ISO 13372 zavedena v ČSN ISO 13372 (01 1470) Monitorování a diagnostika strojů – Slovník

ISO 13736 zavedena v ČSN EN ISO 13736 (65 6067) Stanovení bodu vzplanutí v uzavřeném kelímku podle Abela

ISO/IEC 17025 zavedena v ČSN EN ISO/IEC 17025 (01 5253) Posuzování shody – Všeobecné požadavky na způsobilost zkušebních a kalibračních laboratoří

ISO 18436-1 zavedena v ČSN ISO 18436-1 (01 1445) Monitorování stavu a diagnostika strojů – Požadavky na kvalifikaci a posuzování pracovníků – Část 1: Požadavky na posuzující orgány a proces posuzování

ISO 18436-3 zavedena v ČSN ISO 18436-3 (01 1445) Monitorování stavu a diagnostika strojů – Požadavky na kvalifikaci a posuzování pracovníků – Část 3: Požadavky na výcvikové orgány a proces výcviku

Vypracování normy

Zpracovatel: JANDÁK Praha, IČ 12494372, Dr. Ing. Jan Biloš

Technická normalizační komise: TNK 11 Vibrace a rázy

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Lubomír Drápal,

CSc.

MEZINÁRODNÍ NORMA

Monitorování stavu a diagnostika strojů – ISO 18436-5

Požadavky na kvalifikaci a posuzování pracovníků – První vydání

Část 5: Laboratorní technik/analytik pro maziva 2012-11-01

ICS 03.100.30; 17.160

Obsah

Strana

Předmluva 5

Úvod 6

1 Předmět normy 7

2 Citované dokumenty 7

3 Termíny a definice 9

4 Klasifikace pracovníků (laboratorní analýza maziv) 9

4.1 Obecně 9

4.2 Kategorie I 10

4.3 Kategorie II 10

4.4 Kategorie III 10

5 Způsobilost ke zkoušce 11

5.1 Obecně 11

5.2 Vzdělání 11

5.3 Výcvik 11

5.4 Praxe 11

6 Zkoušky 12

6.1 Obsah zkoušky 12

6.2 Provedení zkoušek 12

Příloha A (normativní) Požadavky na výcvikový kurs pro pracovníky v laboratorní analýze maziv 13

DOKUMENT CHRÁNĚNÝ COPYRIGHTEM

© ISO 2012

Veškerá práva vyhrazena. Pokud není specifikováno jinak, nesmí být žádná část této publikace reprodukována nebo používána v jakémkoliv formě nebo jakýmkoliv způsobem, elektronickým nebo mechanickým, včetně fotokopíí a mikrofilmů, bez písemného svolení buď od organizace ISO na níže uvedené adrese, nebo od členské organizace ISO v zemi žadatele.

ISO copyright office

Case postale 56 · CH-1211 Geneva 20

Tel. + 41 22 749 01 11

Fax + 41 22 749 09 47

E-mail copyright@iso.org

Web www.iso.org

Published in Switzerland

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětová federace národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle vypracovávají technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který je vytvořena technická komise, má právo být v této technické komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní mezinárodní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Návrhy mezinárodních norem jsou vypracovávány v souladu s pravidly danými směrnicemi ISO/IEC, část 2.

Hlavním úkolem technických komisí je vypracování mezinárodních norem. Návrhy mezinárodních norem přijaté technickými komisemi se rozesílají členům ISO k hlasování. Vydání mezinárodní normy vyžaduje souhlas alespoň 75 % hlasujících členů.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. ISO nelze činit odpovědnou za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

ISO 18436-5 vypracovala technická komise ISO/TC 108 *Vibrace, rázy a monitorování stavu*, subkomise SC 5 *Monitorování stavu a diagnostika strojů*.

ISO 18436 sestává z následujících částí se společným názvem *Monitorování stavu a diagnostika strojů – Požadavky na kvalifikaci a posuzování pracovníků*:

- Část 1: *Požadavky na posuzující orgány a proces posuzování*
- Část 2: *Monitorování stavu a diagnostika vibrací*
- Část 3: *Požadavky na výcvikové orgány a proces výcviku*
- Část 4: *Provozní analýza maziv*
- Část 5: *Laboratorní technik/analytik pro maziva*
- Část 6: *Akustická emise*

- *Část 7: Termografie*

Následující část je připravována:

- *Část 8: Ultrazvuk*

Následující část je plánována:

- *Část 9: Specialisté pro monitorování stavu*

Úvod

Použití analýzy maziv pro monitorování stavu a diagnostiku závad strojů je klíčovou činností v programech prediktivní údržby ve většině průmyslových odvětví. Jiné nedestruktivní metody včetně termografie, analýzy vibrací, akustické emise a analýzy motorového proudu se používají jako doplňující nástroje pro analýzu stavu. Ti ve výrobním průmyslu, kteří svědomitě a důsledně aplikovali tyto metody, mají zkušenost, že návratnost investice výrazně překročila jejich očekávání. Avšak účinnost těchto programů závisí na schopnostech pracovníků provádějících měření a analýzu dat.

Byl sestaven program výcviku a hodnocení způsobilosti pracovníků, jejichž povinnosti vyžadují odpovídající teoretické a praktické znalosti monitorování a diagnostiky strojů, který je spravován posuzujícím orgánem.

Tato část ISO 18436 stanovuje požadavky na pracovníky v technologiích monitorování a diagnostiky strojů, souvisejících s laboratorní analýzou maziv pro monitorování stavu strojů, vůči kterým mají být kvalifikováni, a metody posuzování těchto pracovníků.

1 Předmět normy

Tato část ISO 18436 stanovuje požadavky na kvalifikaci a posuzování pracovníků, kteří provádějí monitorování stavu strojů a diagnostiku s použitím laboratorní analýzy maziv.

Certifikát nebo prohlášení shody s touto částí ISO 18436 poskytuje uznání kvalifikace a způsobilosti osobám pro provádění laboratorní analýzy maziv při monitorování stavu strojů. Je možné, že tento postup není aplikovatelný na specializované zařízení nebo v jiných specifických situacích.

Tato část ISO 18436 pokrývá klasifikační program sestávající ze tří kategorií, který je založen na technických oblastech, jež jsou zde vymezeny.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.